

Hver eneste dag er lidt fantastisk

S T R E J F A F A R B E J D S G L Æ D E

SOCIALPÆDAGOGERNE

Arbejdsglæde

Denne publikation om socialpædagogernes arbejdsglæde har vore medlemmer selv skrevet. Vi spurgte: Hvad er arbejdsglæde i den socialpædagogiske indsats? Og opfordrede medlemmerne til at sende skriftlige bidrag. Bidragene modtog vi i efteråret 2009, de er medlemmernes egne og er uredigerede samlet i denne pjece.

Jeg er glad for de fine beskrivelser, vi har fået. Socialpædagoger, lærere medhjælpere og værkstedsassistenter er ansat på vidt forskellige arbejdspladser, hvilket bidragene også bærer præg af.

I Socialpædagogerne har vi en vision om arbejdspladser, som er lærende og videnskabende, og som samtidig er et pædagogisk udviklingsmiljø for brugere. Arbejdspladser, hvor høj kvalitet og et godt arbejdsmiljø går hånd i hånd og understøtter hinanden. Arbejdspladser, hvor udviklingen af den enkelte medarbejders kompetencer og udviklingen af arbejdspladsen er tæt forbundet.

En central faktor i det psykiske arbejdsmiljø er indflydelse, meningsfuldhed og anerkendelse. Kvalitet og arbejdsmiljø er forbundet på den måde, at det er et vigtigt arbejdsmiljøparameter at være stolt af sit arbejde. Det synes jeg, at de gode fortællinger om arbejdsglæde illustrerer.

Jeg håber, der vil blive taget godt imod denne lille publikation, og at beskrivelserne af arbejdsglæde vil gøre stort indtryk, uanset om de læses af en kollega, en politiker eller en pårørende.

Med en stor tak til bidragsyderne og rigtig god læselyst!

Venlig hilsen

Kirsten Nissen, forbundsformand

Socialpædagogernes Landsforbund, januar 2010

Når livet lykkes...

AF MALOU FOERSOM, FAMILIEPLEJER, THISTED

Kæreste barn,

Jeg fik lov til at blive din mor, da du var syv måneder gammel. Du kom – lille, syg, dehydreret, fik en diagnose som psyko-motorisk retarderet og uden lyst til livet. Mange timer, dage, uger, måneder gik og langsomt, langsomt turde du give livet endnu en chance.

Jeg husker de mange dage og nætter, hvor du som en forkølet fugleunge bare lå i mine arme, hvor syg du hele tiden blev, at du kastede op mange, mange gange i døgnnet, de mange indlæggelser – du kæmpede ...

Jeg husker den første øjenkontakt, det første smil, dine første lyde, det første kys på min kind – store øjeblikke ...

Og langsomt, langsomt lukkede du op for alt det, der er dig.

Kan du huske, da jeg en gang for længe siden ved hjælp af Tegn til Tale sagde, at jeg elsker dig. Du kiggede op på mig, sagde din lyd for mor, lavede tegnet for elsker og pegede på mig... Jeg blev så rørt og græd – glædestårer.

Og barn – så langt du har kæmpet dig frem – altid tør og vil du gerne mere, selv om motorikken driller, arbejder du videre. Du giver ikke op – det er enestående.

Og barn – tænk, at du nu er blevet i stand til at blive opdraget. Du har din stærke vilje, finder på numre, laver sjov og kan både skabe dig og blive rasende, hvis du ikke får din vilje. *Tak* fordi du viser mig, hvor tryk du er blevet.

Og barn – du er yndig, når du sidder foran dit gulv-spejl og snakker med pigen i spejlet; du er yndig, når du sidder og synger; du er yndig, når du prøver alle huer og hatte; du er yndig, når du taler med ved aftensbordet; du er yndig.

Og barn – du samler mennesker omkring dig, du får gamle damer med rollator i supermarkedet til at gå ud af deres egen kø for at komme over i vores kø og holde dig i hånden, du rækker hånden ud til andre mennesker, der tager din hånd og smiler til dig.

Hver dag yder du noget positivt, hver dag gør du dit yderste, hver dag spreder du smil og glæde. Fordi du er dig...

Du er et elsket og elskeligt barn.

Kærligst Mor

Hver eneste dag er lidt fantastisk

AF ANN-BERIT CARLSEN, ODENSE UNIVERSITETSHOSPITAL, AFDELING H2, ODENSE

Jeg har verdens bedste arbejde – jeg ved ikke, hvor jeg kunne få det bedre. Hver eneste dag er lidt fantastisk.

Stedet er en børneafdeling på Odense universitetshospital for kræftramte børn og unge (0-15 år). I alt er der syv pædagoger ansat, fordelt på fire børneafsnit. Jeg er afdeling H2's pædagog, og hver afdeling er en lille virksomhed i sig selv, med en helt egen kultur og flow. Mine nærmeste samarbejdspartnere er sygeplejersker, men vi pædagoger har også et forum sammen.

Min leder er afdelingssygeplejersken. Og hun er intet mindre end en rigtig god og rummelig leder for så broget en personalegruppe. Alle er lige vigtige og bidrager hver især med vores fag. Den ugentlige, tværfaglige konference med læger, sygeplejersker, psykologer, fysio- og ergoterapeuter, skolelærer, socialrådgiver og pædagog er uundværlig. Her bidrager alle!

Børnene er i behandling i op til tre år. Som oftest er det første år mere intensivt med mange indlæggelser. Børnene bliver isoleret fra omgivelserne i hele sygdomsperioden på grund af deres lave immunforsvar – en følge af kemobehandlingen. Det betyder, at de ikke kan køre bus, besøge bageren, gå i biografen, gå til gymnastik og så videre. Deres liv ændres radikalt over en nat og det er stærkt chokerede familier, jeg møder. Jeg ser en opblødning for børnene for tiden og ofte starter de i skole og børnehave efter cirka et års behandling – under meget kontrollerede forhold i forhold til hygiejne og smitterisici, og hvor det altid er barnet i behandling, som må trække sig og blive hjemme, når nogle i institutionen er forkølede.

Forældrene får typisk orlov den første måned sammen og den ene part får orlov under hele forløbet. Her ses flere og flere fædre på banen og en del vælger også at deles om orloven og skiftes. Jeg møder cirka 40 nye børn om året og jo, der er børn og unge, som dør af deres sygdom. Det er så forfærdeligt og 'tømmer' en fuldstændig for energi hver gang. Det sker cirka fire-syv gange om året, og det er typisk børn, som har været i behandling flere år og måske fået tilbageanfald.

Men hvordan kommer så glæden ind under så tragiske forhold? Den kommer frem i vores niche/legestue, som bliver deres institution og frirum igennem lang tid. På trods af, at børnene skal lære at spise mængder af store, bitre piller, synke diverse medicin, modtage kemokur, som giver kvalme og opkast, ondt i benene og hårtab. Og de skal spise medicin, som giver dem stor sult, kæmpe mave og kinder og tristhed, og de skal gennemgå operationer og så videre. Der udøves mange kampe og 'overgreb' og børnene

skal mestre meget mere end man tror er muligt. Alligevel kommer børnene 'for at lege', banke mor eller mig i Uno og så lige få overstået den der blodprøve og alt det andet! Det er ret fantastisk at få lov til at følge og komme så tæt på disse familier. Knytte sig til deres børn og blive deres pædagog, være 'på' og være en del af deres 'mestring'. Vi leger dagen væk, vi skaber ting og sager ved bordet, vi spiller mange spil og over aktiviteterne opstår samtalerne med børnene og de unge.

Der opstår også mange samtaler imellem forældrene og mig. Deres angst og sorg, børnenes reaktioner og mestring, søskendes reaktioner, men fokus er børnene og deres frikvarter fra sygdommen. Børnenes glade ansigter og forventning til aktivitet og leg fylder min arbejdsdag, og jeg nyder det så meget.

De triste dage er der selvfølgelig også og alvoren 'er lige derude' – det må jeg tage med og af hele mit hjerte ville jeg ønske, at ingen børn blev så syge. Men når nu verden er sådan indrettet, så har jeg en fantastisk plads i deres liv. Jeg finder det raske barn midt i sygdommen og giver dem nogle omgivelser, som er mindst muligt sygehusagtig. Og som giver mulighed for glæde og adspredelse. Jeg vasker deres legetøj, så hygiejnen kan toppe, jeg køber ting, spil og legetøj, som minder om en almindelig hverdag, jeg rydder op, så det er lækkert og indbydende – alt sammen og meget mere med den største glæde.

Arbejdsglæden er at være sammen med en gruppe positive borgere

AF ANNI HOVE MIKKELSEN, BREDBALLE BOFÆLLESSKABER, VEJLE

Jeg er pædagog i Bredballe Bofællesskaber i Vejle. Vi har netop været igennem en gennemgribende ombygning – fra værelser og fællesbad til torumsboliger med eget bad.

Der er mange praktiske ting forbundet med så stort et projekt, hvor borgere skulle flytte midlertidigt til en anden adresse. Den pædagogiske praksis skulle gennemgå en omfattende forandring og under hele projektet måtte det naturligvis handle om, at borgerne kunne trives med det nye og ikke led nogen form for overlast.

Som så meget andet har det jo være umuligt at forudse, hvad det hele ville ende med.

Det, der har fyldt en meget anstrengende periode med arbejdsglæde, har været de handicappede borgeres dejlige, smittende humør.

Det var personalet der klynkede, når der var for meget byggerod. Det var personalet der klynkede, når vejen var fuld af smadder og ikke til at gå på. Det var personalet der klynkede, når der var for meget larm. Det var personalet der klynkede, når tidsplanen blev rykket.

Borgerne, der skulle leve med det 24 timer i døgnet, havde altid et smil på læben når man kom ind af døren. De syntes det hele var meget spændende og glædede sig over, at de snart skulle flytte i egen lejlighed. Arbejdsglæden var at være sammen med en gruppe positive borgere, der bare var glade på trods af, at de havde små rum og boede sammen med tre andre, de ikke havde valgt at bo sammen med. Det er arbejdsglæde når borgerne kan smitte pædagogerne med det gode humør.

Da de nye lejligheder stod færdige og flytningen skulle forgå, var det som om alle alligevel sukkede – nu er det nu.

Der er kommet en ny tid for de handicappede borgere, og pædagogernes bekymring var meget større end det har vist sig nødvendigt. Alle, uanset forudsætninger, kan bo i egen lejlighed har det vist sig. Mere end nogensinde er pædagogen blevet gæst i borgernes hjem. Selvbestemmelse kommer meget til udtryk i dagligdagen uanset ressourcer og forudsætninger hos den enkelte.

Det er herligt at banke på hos en borger, der smiler bredt når man kommer ind. Inde i lejligheden handler det om den borger, der bor der, og ikke om mange andre. Her er ro

til at snakke og lytte uden at blive forstyrret. Der er grobund for nye ønsker og ideer fra borgerne, som vi ikke før har set.

En virkelig solstrålehistorie er en borger, der før havde angst for at børste tænder. Samme borger kommer nu og henter en pædagog med ønsket om at børste tænder.

En borger, der har brug for egne systemer, kan nu have de systemer i fred for medborgerne – og det giver ro og mange smil.

En borger, der har brug for at tv og radio kører på samme tid, kan nu gøre det uden at forstyrre andre.

En borger, der gerne vil stå på badeværelset i lang tid og lege med vandet, kan nu gøre det uden at der kommer en anden, der skal bruge badeværelset.

En borger, der bliver forstyrret af meget snak og uro, har nu en helt anderledes ro og er meget mere stille og smilende.

En borger holder meget af at snakke med tøjdyr og klæde dem af og på mange gange hver dag. Der er plads til at 'rodet' kan ligge til næste dag, hvor legen kan fortsætte.

Ja, listen er nærmest utømmelig og det, der giver arbejdsglæde, er helt bestemt, at der spores fremskridt og udvikling hos borgerne og hos pædagogerne. Det er vigtigt at understrege, at forandring ikke er helt smertefrit, men lige så vigtigt at understrege, at pædagogerne har haft mod til at ændre egen praksis, hvilket helt klart kommer pædagogikken og borgerne til stor gavn. At arbejde i en foranderlig hverdag er ikke farligt, men i stor udstrækning udviklende. Når vi udvikler os og har mod til nytænkning, kan vi opfylde mange borgerønsker og nedbringe vold og magt.

Vi to holder sammen

AF BERIT CEDERGREEN BECH, FAMILIEPLEJER, LØKKEN

Der bor en ung mand i mit hus,
halvandet hoved højere end mig.
Øjnene smiler,
men hjernen har dybe sorte huller.
Munden spørger
og spørger og spørger,
og fingrene undersøger alt
i et opskruet tempo,
mens jeg forsøger at være et skridt foran.

Trofast
i hælene
som en hund
følger han mig.

'Han' har støvsuget,
til hundens piller stoppede røret.
Skåret brød i klodsede skiver
og slået dej op til boller,
så han selv og huset er klistret ind.
'Han' har tømt opvaskemaskine,
skønt den endnu ikke har kørt
– for at glæde mig –
og hængt vasketøjet til tørre
i mange lag oven på hinanden.

Nu er det gjort,
og er det ikke flot?
Og har jeg hørt, og har jeg set,
og er det rigtigt?
Og jo da.
Og skal jeg hjælpe?
Nej, pas nu på
og tag den med ro.
Og nu må vi vente.
Og... og... og....

Segnefærdig
vil jeg lave en kop kaffe.
Kvik – instant,
og jeg griber kogekanden og fylder vand i.

Men hans hænder og hans hjerte er der.
Det kan han klare,
hvis bare jeg sætter mig,
og jeg viser ham teskeen,
han skal fylde med pulver.

Endelig kaffe!
Han er stolt og får mig helt op af stolen,
for hold op,
hvad er det?
hvad har du gjort?

Lavet kaffe til dig – værsgo og drik.
Triumferende står han
med spiseskeen i hånden

To kærlige arme om min hals:
Vi to holder sammen, gør vi ikke?

Jo, min ven – vi to holder sammen.

Og jeg pøser mælk i og drikker min kaffe
med glæde.

*Er tanken hæmmet
og ånden svag,
er hjertet dog stort.*

Vi har stor glæde af at være sammen om opgaven med vores dejlige beboere

AF BIRTHE ØSTERGAARD, CENTER BAKKEHUSET, VIDEBÆK

At få lov at arbejde med mennesker er for mig en stor gave, men også en stor opgave.

Mit arbejde består i at tage mig godt af hver enkelt af de syv beboere, vi har i mit team på den institution for handicappede voksne, jeg arbejder på.

Der er mange behov at tilgodese – både fysisk, psykisk og socialt.

Det er mennesker, som er helt afhængige af andre og som har vidt forskellige behov.

Arbejdsglæden kommer helt af sig selv, når jeg om morgenen går ind til en beboer og siger godmorgen. Det er så rart at føle, at de reagerer positivt på lidt hyggesnak fra min side, og at de virker til at være trygge ved én. Jeg får smil fra dem, lyde, som synes at være gode, får jeg også og øjne, som følger mig i alt hvad jeg gør.

Arbejdsglæden bliver endnu større når jeg er i et team med søde, glade og samarbejdsvillige kollegaer. Det er jeg så heldig at være og det gør mig glad, og jeg får lyst til at gøre en god indsats – og jeg føler tryghed og fællesskab med mine kollegaer. Det er rigtig meget værd for mig.

Vi er tilsammen et stærkt team og vi har stor glæde af at være sammen om opgaven med vores dejlige beboere.

Så arbejdsglæden kan blomstre hos mig og det er jeg meget taknemmelig for.

Dejlig hverdagssuppedas...

AF CHRISTINA DAUGAARD HARLYK, HJEMMEVEJLEDER, HELSINGØR

S er glad for mad. Sød mad – stærk mad, forskellig mad. Men hun er ikke glad for at *lave* mad. I bofællesskabet, hvor hun bor med syv andre udviklingshæmmede, skal hun lave aftensmad til alle i huset en gang hver anden uge. Hun bruger en del energi på at overveje, hvordan hun lettest muligt kan klare den opgave, og laver mange krumspring for at gøre det let. Jeg har som hendes hjemmevejleder gennem en tid tænkt på, at jeg godt kunne tænke mig at omkonvertere alt den 'krumspringsenergi' til at gøre hendes maddag til en glad dag i hverdagen.

På alle maddagene forsøger jeg at skabe en hyggelig stemning: Vi fordeler opgaverne mellem os og får vendt stort og småt mens vi skræller og snitter. S giver udtryk for at vi hygger os, det syntes jeg også vi gør. Men lige meget hjælper det på krumspringene når det atter er maddag igen. Forslagene vælter ned over mig med pulverkartoffelmos med pølser, panerede kylletter frisk fra frost og videre i samme genre. Man kunne så fristes til at spørge, om hun ikke har retten til at tage de nemme løsninger – og jo selvfølgelig har hun det! Men som hjemmevejleder er jeg også forpligtet til at støtte og vejlede der, hvor noget i livet er lidt svært. Og sådan en hverdagsting som madlavning og valg af menu har vokset sig til en udfordring ude af proportioner for S. En rigtig energidræner!

Pludselig en dag sker der noget! Halloweenfeberen raser over Danmark og rammer såmænd også et kommunalt bofællesskab. Der er både Halloweenfest i vores værested og en tur til Halloween i Tivoli. S er optaget af traditioner og har de sidste par år også lavet de mest fantastiske græskarlygter til bofællesskabet på den tid af året. I den forbindelse nævner jeg for hende, at jeg en gang har smagt græskarsuppe. Vi får en lille snak om det. S er meget optaget af, at det er rigtig praktisk, for så får man brugt hele græskaret – og får både en græskarlygte og noget aftensmad.

Der går et par dage, og pludselig efterlyser S en opskrift på græskarsuppe, for det skal hun lave når hun har maddag næste gang. Da de andre i bofællesskabet hører det, starter en voldsom bølge af kritik. *Ingen* vil spise den suppe. S bliver usikker – kan hun så lave suppen? Selvfølgelig kan hun det, siger jeg og mine kollegaer. Dagen kommer og vi skal i gang med suppen. S og jeg klør på i fællesskab og taler om, at vi sammen har kastet os ud i noget helt nyt. Jeg har som sagt smagt græskarsuppe – ikke lavet den. Kan se på S at det er spændende med et fælles projekt og sjovt at se en hjemmevejleder lidt på glatis. Mens suppen simrer og dej til et brød hæver, skærer S fine græskarlygter og en bofælle tænder dem ude på terrassen. Vi sætter os til bords. Der er lidt rester fra dagen før, til dem der har nedlagt veto mod suppen. S er stolt – og konstaterer glade, at der i hvert fald heller ikke er ret meget at rydde op i køkkenet når man laver suppe. Og den betragtning giver lige prikken over i'et for hendes oplevelse af suppedagen.

Jeg cykler hjem, tænker på suppen og reflekterer over aftenen. Jeg er glad for mit arbejde. Det lykkedes med suppen. Det lykkedes for S at prøve at lave en ny ret, og noget helt fra bunden. Det behøver det bestemt ikke være hver gang. Vi andre snupper da også en klapsammen i ny og næ. Men den her aften gav måske S en oplevelse af, at mad kan være nemt og godt på mange forskellige måder ... uden krumspring. Jeg må se næste gang vi skal lave mad sammen, ellers så snupper jeg da en pølse med pulverkartoffelmos. Men jeg og min arbejdsglæde cykler hjem i troen på at have plantet et frø. Måske et græskarfrø.

I mødet med medmennesket åbner glæden sig

AF DORTHE BAK MADSEN, RUDKØBING

*Dejligst af alle glæder er glæden for slet ingenting,
ikke for noget du kan eller vil.
Glæden for intet – og glæden for alt,
glæden fordi du er til.*

AXEL JUEL 1918

For 35 år siden startede jeg – med hjertet og med glæde – uddannelsen som omsorgs-assistent inden for den daværende Åndssvageforsorg.

Jeg var 19 år gammel, da jeg begyndte, og jeg vidste med mig selv, at jeg havde valgt rigtigt – og forsorgen også havde valgt rigtigt i at vælge mig!

I 10. klasse var jeg i arbejdspraktik på Ebberødgård på afdeling A. Dette ophold ‘ændrede alt’ for mig. På trods af dårlige livsvilkår for det enkelte barn/unge, på grund af svære multi-handicaps, opdagede jeg på ny de små glæder – livsglæde – og dermed arbejdsglæde.

Igennem hele mit lange arbejdsliv, på dag- og døgnforanstaltninger inden for det såkaldte særrområde, er glæden – der hvor den faktisk bobler – den, som har været drivkraften i energierne, den, som har bestyrket troen på, at livet for medborgerne, som jeg havde fingerne i – var kommet for at blive. Det var ikke lønnen der bar, eller ressourcerne, eller de samfundsskabte og politiske holdninger.

I mødet med medmennesket åbner glæden sig. Glæden går begge veje: den er smitsom og fuld af overraskelser og kræver kun, at jeg vil glædes.

I arbejdslivets glæde har der så sandelig også været rigeligt med frustrationer, kampe, urimeligheder, sorg, tab og meget mere. Men midt i det ‘værste lort’, er der altid en glæde – bare en lille bitte en!

Glæden har været med til, for mig og mine kollegaer gennem årene, at vi kunne ‘skabe liv’ sammen med borgerne på egne betingelser – og derfra kæmpe for at ændre det samfundsmæssige og politiske menneskesyn. På den konto har så mange socialarbejdere præsteret mere end der faktisk kunne dokumenteres – det sker bare – fordi arbejdsglæden er en drivkraft (som desværre ikke indgår i lønforhandlinger).

For tiden sidder jeg så faktisk og 'leder lidt efter' arbejdsglæden. Den der har været der hver eneste arbejdsdag i mit liv, den kan ikke forandres: glæden for intet – og glæden for alt...

Men den er blevet gevaldigt påvirket, idet jeg er blevet 'prikket' – jeg er sparet væk som teamleder fra årsskiftet – men må jo alligevel ikke blive helt væk! Jeg skal 'finde mig et job' – jeg skal have udløst og genfundet min arbejdsglæde – jeg ved bare ikke helt hvor?

Men jeg glæder mig.

Og jeg øver mig hver dag i mange timer på den glæde, der kan ligge i udsigten til et nyt job – bare for de næste seks-syv år, så kan jeg med glædelig sindsro gå på efterløn.

Man skal aldrig glæde sig for dagen efter.

STORM P

Digt om arbejdsglæde

AF PERNILLE HUGGER, FREDERIKSHAVN KRISECENTER, FREDERIKSHAVN

Den dag hun kom,
Var den dag hun gik,

Den dag hun forlod os,
Var hun en anden,

De dage der var imellem,
Var vores,

Bleggrå dage, grædende,
Dybe sprøde dage,

Lange, lange dage,
De dage der kun lige gik.

Dage med punkteret lys,
Dage med sprækker,

Lyse, lyse dage,
Dage der falder på plads,

Den dag hun forlod os,
Gav dagene mening.

Jeg syntes jeg har en arbejdsplads, hvor alle kan byde ind med utrolig meget

AF HANNE LILLIE, DØGNILBUDET FJORDBO THYHOLM, STRUER

Jeg arbejder på en døgninstitution med udadreagerende beboere, og det er et utroligt spændende, udviklende og givende arbejde.

Tirsdag den 6. oktober er min vagt fra klokken 8 til klokken 15. Dagen er til administrativt arbejde, og i dag er der flere ting, der lige skal følges op på, men det vigtigste er en ansøgning til SL.

Jeg starter dagen med at indtaste motionsresultaterne fra både mig og mine kollegaer, da vi i tre uger har deltaget i den landsdækkende kampagne 'Vi motionerer på arbejde'. Det er et rigtig godt arrangement, og vi har brugt det til at få fokus på, hvor meget vi egentlig bevæger os, ud over det vi gør i hverdagens gøremål.

Klokken 9, er min kollega, der har haft døgnvagten, klar til at møde mig. Vi skal have skrevet en ansøgning til SL, da de har en pulje, hvor man kan søge op til 100.000 kroner. Det har vi bestemt, at vi vil søge, og vi har gennem længere tid snakket og skrevet på ansøgningen, men i dag skal den færdigskrives og sendes. Vi har tidligere arbejdet projektorienteret, det kalder vi kapitel 1, og nu vil vi gerne i gang med kapitel 2. Det næste kapitel, skal for os handle om kost og motion i forhold til udadreagerende adfærd og vores, beboere og personales, trivsel. Så ansøgningen skal nu skrives og min kollega og jeg gennemgår det, vi har skrevet, printer det ud og får vores daglige leder til at læse det igennem. Efter et stykke tid kommer hun, der er lige nogle ting hun har rettet/tilføjet og vi gennemgår det alle tre. Det er et super ping pong der nu foregår, og vi ender med at få det rettet til, så vi syntes det er skarpt og lige siger hvad vi gerne vil. Det må så vise sig, om vi nu også var så skarpe, – var vi det, skal I nok alle få at høre om det, var vi ikke, må vi finde en anden indgangsvinkel.

Ind imellem denne ansøgning arbejder vi to kollegaer på strategier omkring vores kommende flytning. Da det er udviklingshæmmede unge mennesker, vi arbejder med, er det ikke bare lige til at informere dem om den kommende flytning. Vi har en ung mand, vi er kontaktpersoner for, og vi vil sikre det bedst mulige udgangspunkt for ham. Derfor laver vi strategier til hjælp for os alle, når vi nu skal flytte.

Over middag bliver vi færdig med vores ansøgning, er enige om at alt kan gøres anderledes, men at denne ansøgning er hvad der fylder hos os, og vi er tilfreds med den, som den er. Vi printer den ud, og den skal nærlæses, og jeg vil så sende den onsdag.

Min begrundelse for at lave et fællesprojekt, og dermed sende den ansøgning sammen med en super kollega, er:

Jeg har igennem mit arbejde lært, at jeg kan lære noget nyt hver eneste dag, og dette af alle, der er omkring mig – beboere, kollegaer, pårørende og samarbejdspartnere.

Jeg syntes jeg har en arbejdsplads, hvor alle kan byde ind med utrolig meget, hvor alle kan lære af hinanden, hvor alle kan både grine og endda også engang imellem græde sammen.

Jeg er også klar over, at vi i hverdagen ikke altid får sagt til hinanden, hvor udviklende og spændende det er at arbejde sammen. Vi kan godt være hurtige til at fortælle, hvad vi kan være utilfredse med, hvilket også er helt ok. Jeg vil bare gerne bestrebe mig på at blive bedre til at fortælle mine kollegaer, at de er utroligt fantastiske. Deres måde at være på, deres faglige viden og indsigt, deres humoristisk sans og deres individualitet er ganske enkelt pragtfuld, og gør, at det er fantastisk at være deres kollega. Bestræbelserne starter med denne lille hyldest, hvor jeg vil fremhæve alle mine kollegaer og fortælle, at uden dem og deres måde at være på, ville det slet ikke være sjovt og udviklende for mig, at gå på arbejde.

At arbejde i et udadreagerende miljø er en af de helt store udfordringer. Det kan være opslidende, udviklende, spændende, morsomt og også utrolig belastende, og der findes ikke nogen nem og endegyldig løsning.

‘Så kan de lære det, kan de’, er et udsagn vi ofte hører, og nok også selv har brugt. Heldigvis har vi opdaget, at det er os – personalet – der har de bedste læringsbetingelser, og derfor også må påtage os læring.

Jeg oplever, at mine kollegaer er medvirkende aktører i et dynamisk miljø, hvor vi arbejder på altid af finde eller justere strategier for den enkelte beboer, så beboeren ikke føler det er nødvendigt at bruge udadreagerende adfærd.

Vi arbejder på at være synlige medarbejdere, der står sammen i arbejdet omkring udadreagerende adfærd. Vi har lyst til sammen at finde brugbare veje at gå, vi har lyst til at sikre alle et arbejdsmiljø, hvor det er tilladt at sige højt, hvad det gør ved os at arbejde lige netop hos os.

Vi har lært, at kendskabet til sig selv i det udadreagerende miljø, er mindst lige så vigtigt som kendskabet til beboerne.

Vi har arbejdet projektorienteret omkring nedbringelse AF-magtanvendelser, og det fik vi værdifuld faglig viden ud af, samtidig med at vi fandt ud af, hvor vigtigt det er at arbejde med fælles fodslag.

Vi arbejder på hele tiden at finde nye veje til at få nedbragt magtanvendelser. Vi vil godt erkende, at helt væk med magtanvendelserne kommer vi nok ikke, men det er vores fornemmeste pligt at søge reducere.

Vi arbejder hårdt, vi arbejder effektivt og så arbejder vi sjovt. Uden humor går det ikke.

Mine kollegaer er ikke kun dagens kollega, nej de er årets super kollegaer.

Så nu kan vi bare afvente og se, om der skulle blive penge til vores kapitel 2, hvis ikke må vi gå i tænkeboksen igen, og søge andre muligheder.

Jeg slutter en konstruktiv og udbytterig dag, med en fantastisk kollega, af med at tage i hallen og træne handicaphåndbold, hvilket er mindst lige så berigende, spændende og super sjovt.

Så en tirsdag på kontoret, og en time i hallen – det kræver vist lige en kop kaffe.

Jeg føler, at min faglighed bruges optimalt i øjeblikket

AF JANNI KRULL JENSEN, BOTILBUDET I SVENSTRUP, SVENSTRUP

Klokken er 6.40, mit vækkeur ringer og jeg lister forsigtigt benene ud af sengen, det gør jeg fordi min ryg ikke er optimal og om morgenen skal der startes langsomt. Ude på trappen møder jeg en af vores tre katte, der følger mig tæt indtil jeg har hældt mad i skålen.

Stadig med øjnene halvt åbne sidder jeg på toilettet og den røde kat kommer, hun hedder Emma, og kom til os efter nogle år som hjemløs i Nordborg, hun er en figther og måske derfor klarer hun sig så godt, hun giver ikke op – selv over for store hankatte, holder hun skansen, mens vores Carlos står i baggrunden.

Jeg sætter kaffe over til kæresten – når han kommer ned, serverer jeg en kop. Det er med kærlighed, og det smil og kys jeg får – det er dagens gode start. Det bliver til morgenmad og senere træning, derefter frokost på matriklen inden jeg cykler ned til havet og hopper i – her den 11. november er det syv grader. De grå skyer hænger som en dyne, men jeg kan se langt og en kæmpe flok edderfugle tager ingen notits af mig i bølgen med røven bar, det er nydelse på vej tilbage til det lille skur, hvor jeg klæder om og cykler hjem. Endnu en kop kaffe og jeg pakker mit tøj inden min Kildemoes igen fragter mig afsted. Jeg skal møde i aften fra 15 til 23.

Da jeg kommer til jobbet, som er et døgnbemandet botilbud, møder jeg mine dejlige kollegaer, der fortæller om dagens hændelser og siger, at de har forberedt noget af aftensmaden. Vi når ikke kontoret, for jeg ønsker ikke at bryde den gode stemning i køkkenet ved eftermiddagskaffen sammen med borgerne. Dagvagterne går og min aftenkollega kommer ind. Han spørger om det er ok, at han lige kører med en borger til banken. Jo, der er ikke noget i vejen for det – han løser en opgave og jeg går til maden. Frikadeller med brun sovs og kartofler, så kan det da ikke gå helt galt, men brun sovs, tænker jeg, det stod den da også på til anden sidste tirsdag. Nå, never mind, borgerne laver madplan sammen med personalet og så er ejerskabet i orden. Jeg tænker i det grønne og vupti er der gulerødder skrællet og de friske rosenkål piller kollegaen. Selvom vi ikke lige har borgerne på banen i dag, så kommer de alligevel og hjælper, dækker bord – tager du det med ind og laver du noget saft – fællesskab og frikadellelugt går hånd i hånd. Vi sidder længe, nogen mere end andre, hører om dagens arbejde på det beskyttede værksted, og fra en anden borger, hvordan det er at få trukket tre tænder ud.

Så er der skydning på programmet og min kollega tager med en borger afsted. Han har parkinson, men får alligevel 174 point ud af 200 mulige i fri hånd. Han er stolt og smutter lige over for at vise resultatet til sin mor – hele familien har været skytter, så der er

en tradition, og borgeren elsker at have en ny personale med, hvis det er muligt, så han lige kan imponere. Og det er så fuld fortjent, for med parkinson er det virkelig en sport, der kræver sin mand.

De faste opgaver laves, vi har en dagseddel hvor vi kan følge opgaverne. Det er en husker for os og ok med to nye borgere på en uge, men dejligt at vi ikke har tomme lejligheder – vi vil jo gerne bruges og der er så mange, der har brug for hjælp.

Nu går aftenen på hæld, jeg kan se stjerner udenfor på himmelen og glæder mig til at cykle hjem gennem stilheden, der kun brydes af en enkelt natteravn. Jeg har en boblende tilfredshed i mit indre, tænker det er fordi min leder gav mig nye udfordringer med en borger, og jeg føler, at min faglighed bruges optimalt i øjeblikket. Lederen så, at den opgave skal jeg have, så mine kompetencer bruges fuldt ud midt i min prøve med nedsat tid. Så gør jeg en forskel og det trives jeg med. Tak for at være en del af et team, hvor humor vægtes højt og kompetente kollegaer anerkender sig selv, hinanden og borgerne.

Ansvaret for min arbejdsglæde ligger kun hos mig selv

AF LISSY NAVNTOFT PEDERSEN, HJEMMEVEJLEDER, VIBORG

For mig er arbejdsglæde mange ting. Jeg mener, at jeg skaber arbejdsglæde både for beboere og kollegaer, men på forskellige måder.

Arbejdsglæde er for mig altid at komme på arbejde med et smil og med en positiv indgangsvinkel til mit arbejde og til mine kollegaer.

Arbejdsglæde for mig er, at jeg har lyst til at lave kaffe og te til dagvagterne hvis jeg er i nattevagt, tænde en masse stearinlys og spille stille klassisk musik, når mine kollegaer møder ind til en dagvagt.

Er der tid til det, bager jeg nogle boller, så der er frisk morgenbrød til personale og beboere.

Arbejdsglæde kan være så en lille ting, som når man kommer lidt træt på arbejde en tidlig morgen, og beboerne siger *nej* hvor er du pæn i dag, så er man klar til en god arbejdsdag.

Arbejdsglæde er for mig også hvis jeg går ud en sommerdag for at finde et passende sted, hvor beboerne og jeg kan sidde lidt i skygge og få en kop kaffe, og vi bare går 100 meter væk fra vores boenhed og finder borde og bænke. Når vi går hjem siger beboerne tusind tak for en dejlig tur. Det er tankevækkende, hvor lidt der skal til for at glæde andre.

Eller når jeg en aften om sommeren kører en tur ud i det blå bare for at nyde naturen eller for at se der bliver høstet, og altid har glade og taknemlige beboere med uanset om turen varer ½ time eller 2 timer.

Eller når jeg op til jul kører aftentur for at se på de mange flotte julebelysninger, og beboerne år efter år siger. Har du husket, at vi skal ud for at se på julelys, og altid takker mange gange.

Eller bare en dag, hvor der er tid til at gå en lille tur med en beboer, og måske have en kop kaffe med. Bare det at se deres glæde og taknemmelighed giver mig en masse arbejdsglæde.

At se og høre beboernes glæde når der er tid til at læse en god historie eller synge nogle sange, eller bare sidde og snakke. Det giver mig arbejdsglæde.

At overraske mine kollegaer med en lille sjov historie.

At finde nogle kloge ord som vi alle kender, men har godt af at se igen og hænge dem op til mine kollegaer og de reagerer på det, det giver mig en masse arbejdsglæde.

At have en synlig og god ledelse, nogle gode kollegaer som jeg kan stole på og er trygge ved, det giver arbejdsglæde.

At glæde andre giver mig arbejdsglæde.

At jeg har en arbejdsplads som jeg er glad for og som jeg hver dag glæder mig til at møde ind på.

At jeg selv husker, at ansvaret for min arbejdsglæde kun ligger hos mig selv.

Om at trives

AF INGELIL OG JETTE PÅ §9-KURSUS I 2008, STØTTECENTRET MAGNETET, LYNGBY

Melodi: Mariehønen Evigglad

1.

Magnetens lille fællessang
skal synges kort og er ej lang
den er et lille bidrag til
at vi skal huske hvad vi vil...

2.

Vi vil så gerne trives her
at rummet positivt forblir'
at hver og en sig føle kan
som superkvinde/supermand

3.

At lytte til og høre på
er fine ting vi huske må
at tale til og med er godt
og begge dele, det er flot!

4.

Husk smil det fører plusser med
og hvor der smiles holdes ved
for netop dette varme gi'r
og hør nu bare hvad vi si'r

5.

Vi fælles ansvar nemlig ta'r
for det som vi sammen har
at se hinanden, være der
mens opgaverne bliver fle'r

6.

Og alt imens vi øver på
at modnes sammen må vi få
en hverdag hvor vi alle 'mand'
kan føle/mærke hvad vi kan.

7.

Således at vi huske på
at alle her jo være må
og synge hver med næbet sit
vi gør vort bedste... dit og mit!

Ålundens historie

AF MARIA KJELDEN OG HELGA FRANSEN, BOFÆLLESSKABET ÅLUNDEN, GRENÅ

Denne historie handler om,
hvordan arbejdsglæden til pædagogerne kom.

På tre matrikler ligger bofællesskaber hvori der bor
udviklingshæmmede, der hopper og hikker, og lever glad på moder jord.

Rundt i byen pædagogerne også farer,
udviklingshæmmede, adfærdsvanskelige og sent udviklede – vi jo deres trivsel klarer.

Arbejdsopgaverne er mange og spændvidden stor,
pædagogerne ynder at have en lang snor.

For at pædagogerne trives kan,
stræber de efter at være positive alle mand.

Til hinanden og til brugerne pædagogerne fortæller
gode historier, som altid gælder.

Med hinanden vi positivt kommunikerer,
for at vi i arbejdet bedre kan agere.

Her vi starter den gode spiral,
og det er ikke bare pral.

Måden vi anvender sproget på,
anerkender alle på må og få.

FISH-filosofien vi dagligt husker på,
herved vi får et fælles sted at stå.

Denne kultur vi trives i
– håber at alle nye vil stå os bi.

Jeg glædes over at opleve, at jeg gør en forskel

AF NIELS-CHRISTIAN BILENBERG , CYBERHUS, ÅRHUS

Jeg arbejder som socialpædagogisk koordinator i et virtuelt klubhus for udsatte børn og unge, Cyberhus. Et klubhus der på mange måder ligner de klubber man ellers kender. Vores klubhus eksisterer bare kun på nettet, og er åbent for alle, der har brug for en voksen.

Vi møder børnene der hvor de også er – på nettet. Det er en ny, anderledes og udfordrende måde at tænke pædagogik og socialpædagogisk arbejde på. En måde, der dagligt udfordrer mine kompetencer som pædagog.

Det er måske at sætte tingene lidt på spidsen, men jeg føler mig indimellem som en pionér eller opdagelsesrejsende i et nyt pædagogisk univers, som efter min overbevisning om ganske få år vil være en helt almindelig del af den pædagogiske hverdag.

Jeg er stolt over at jeg, i fællesskab med mine kolleger, er med til at skabe de retningslinjer, der er byggestenene i 'vores' klubhus og måske samtidig kan blive en del af fremtidens pædagogiske praksis.

Dét gør mig glad hver gang jeg åbner min laptop og tager cybervejen til 'mit' klubhus.

Alle de unge, der bruger Cyberhus, er anonyme. Det betyder, at vi dagligt oplever, at unge bruger os som et fristed, hvor de kan få lov og hjælp til at sætte ord på svære tanker, følelser og problemer, som de ellers ikke deler med andre. Seksuelle overgreb, spiseforstyrrelser, selvskadende adfærd og selvmordstanker er nogle af de temaer, der fylder mest i hverdagen i vores chat, hvor vi møder de unge 1 til 1.

Det er svære problemstillinger, der naturligvis ofte resulterer i svære samtaler. Samtidig er det også ofte samtaler fyldt med energi og håb.

Jeg møder hver dag børn og unge, der trods svigt, modgang og traumatiske oplevelser holder fast i håbet om et anderledes og bedre liv, og jeg føler mig enormt privilegeret over at få lov til at være blot en lille del af den kamp, de kæmper.

Jeg glædes over at opleve, at jeg gør en forskel. At min indsats betyder noget for de unge, jeg møder på min vej. Det er ikke fordi jeg lever i den illusion, at de få minutter eller timer, jeg samtaler med den unge, løser deres problemer. Måske får de ikke engang et løsningsforslag eller et råd med på vejen – alligevel tror jeg på, at en chat nytter.

Jeg oplever unge, der 'vokser' af at snakke med en voksen, der vil lytte.

Jeg oplever unge, der i mødet med en fordomsfri, anerkendende og autentisk voksen finder ord, der matcher de tanker og følelser, som kan være så svære at overskue.

Jeg oplever unge, der gennem nærværende samtale med en respektfuld voksen motiveres til at kæmpe videre og søge mere hjælp.

Jeg er glad for, at min arbejdsplads, mine kolleger og de etiske og pædagogiske retningslinjer, der danner fundamentet i mit daglige arbejde, tillader mig at være sådan en voksen.

Vi er enige om, at alle vil hinanden det bedste

AF SANNE CHRISTENSEN, FYNBOHUS, VAMMEN

Vi er et selvejende botilbud i Viborg kommune for voksne med varig fysisk og psykisk funktionsnedsættelse. Personalet oplever, at hver dag er ny og spændende og fyldt med arbejdsglæde. Beboerne på stedet er skønne hver især, og de er selvfølgelig vores omdrejningspunkt i hverdagen, men denne gang skal beskrivelsen af vores arbejdsglæde omhandle personalesamarbejde.

Vi har som alle andre arbejdssteder inden for dette fag oplevet, hvordan en travl og presset hverdag kan påvirke arbejdsmiljøet, men gennem års målrettet indsats, mener vi nu at have verdens bedste arbejdsplads og kolleger. Hver dag er fyldt med respekt, plads til forskellighed, rummelighed, omsorg, humor, fleksibilitet, fællesskab og høj faglighed i en afslappet atmosfære. Kort sagt – *arbejdsglæde*. Men hvordan opnåede vi så det?

Først og fremmest kan vi takke vores dygtige leder for at skabe rammerne og vise os den tillid, der skal til for at turde tage ansvar og agere i dagligdagen. Hun har altid været synlig, omsorgsfuld og nærværende, men samtidig har hun fra første dag stillet store krav om meget høj faglighed i arbejdet med beboerne og hinanden. Hun har formået at være både ven og kollega med os alle, og har samtidig bevaret sin autoritet som leder. Ledelsestypen er flad med stor grad af uddelegering til de to selvstyrende bogrupper, aktivitetsdelen samt servicegruppen. Stort set alle beslutninger, der vedrører os, lægges ud til drøftelse i plenum.

Vi prioriterer vidensdeling meget højt og derfor er det gennem flere år blevet en tradition at vi cirka to gange om året afholder to sammenhængende temadage i huset, hvor der dels inviteres eksterne undervisere og dels underviser vi hinanden. Som eksempler på afholdte temadage kan nævnes: Neuropædagogik, udformning af ønskevagtplaner, medicinhåndtering, professionsetik, udformning af voldspolitik, udformning af stresspolitik og mange flere emner. Disse fælles dage er guld værd for arbejdsglæden, idet vi alle har taget del i beslutninger og aftaler. Det gør det til en selvfølge, at alle udviser loyalitet og tager personligt ansvar, fordi der føles et naturligt ejerskab. Tager enkelte medarbejdere på eksterne kurser, er det et selvfølgelig krav, at de underviser resten af personalegruppen i deres nyindhentede viden.

Mange Socialpædagoger mener, at struktur, retningslinjer og regelsæt er en hæmsko for kreativitet og impulsivitet i det daglige arbejde med beboerne. Her prioriteres det stik modsatte – nemlig at struktur i arbejdsopgaverne skaber frihed og dermed tid til den enkelte beboer. Samtidig virker det antistressende, idet ingen er i tvivl om, hvad der

forventes at den enkelte skal tage ansvar for – og hvornår. Samtidig har synligheden af den enkeltes opgaver afskaffet al destruktiv sladder på arbejdspladsen.

Vi går imod strømmen og lægger alvor bag den velkendte sætning 'at se muligheder frem for begrænsninger'. Blandt andet gjorde vi op med de gamle, solidariske vagtplaner og lavede et forsøg, hvor alle skulle udforme deres egen vagtplan, ud fra eget timetal og private behov og ud fra nogle få kriterier, som vi i fællesskab på en temadag var blevet enige om. Imod alle odds kunne alle ønskerne flettes sammen, og med meget få ændringer fik alle 11 i vagtgruppen deres egen arbejdsplan, som var udformet efter individuelle ønsker. I den nye vagtplan blev desuden indlagt faste kontordage, hvor den enkelte udelukkende møder ind til administrativt arbejde. Vi kører al rapportering på vores interne computersystem og informationsniveauet er meget højt. Når der fra højere i systemet kommer nye krav om administrative opgaver finder vi hurtigt en løsning, frem for at bruge krudtet på at ærge os over nye krav.

Vi har lavet arbejdsbeskrivelser på hver enkelt vagt. Dette valgte vi at gøre for at frigive tid til beboerne, men også for at gøre det lettere for vikargruppen at overskue dagens opgaver. Uanset hvilken vagt du har, findes der en detaljeret beskrivelse på de praktiske opgaver, der skal udføres. På disse planer er det også defineret, hvem der har frie hænder i vagten til personlig pleje, omsorg, aktivitet, hygge og andre ting i direkte kontakt til beboeren. Alle i personalegruppen har både denne type arbejdsdage, men også dage, hvor man mest er 'praktisk gris' og laver alt muligt som for eksempel madlavning. Desuden har vi uddelegeret ansvarsopgaver til enkeltpersoner. Her kan blandt andet nævnes kontaktpersonfunktion, kontoransvarlig, aktivitetskoordinator, gruppekoordinatorfunktion, medicinansvarlig, indkøbsansvarlig, madplansansvarlig, vagtplansansvarlig, it-ansvarlig, introansvarlig, praktikvejleder osv. Ingen i huset er i tvivl om, hvem man skal rette henvendelse til, hvis man står i et problem i dagligdagen. Alle ansvarsområderne er også udformet som stillingsbeskrivelser. Det prioriteres, at alle har et ansvarsområde.

Det har taget årevis at nå hertil, men nu føler vi, at vi på trods af forskelligheder arbejder i samme retning hver dag. Arbejdsmoralen er høj, arbejdsglæden er høj, det sociale fællesskab stortrives både på og udenfor arbejdspladsen. Vi er enige om, at alle vil hinanden det bedste og ægte omsorg og interesse for hinanden er en naturlig del af hverdagen. Alle disse tiltag har, udover arbejdsglæde, også givet nogle interessante, positive sidegevinster. Vold og magtanvendelser er en sjældenhed – vores glæde smitter direkte af på beboernes velbefindende og giver os overskud til nærvær med beboerne. Desuden er vores sygefravær helt nede omkring to procent på årsbasis, hvilket er nærmest uhørt inden for dette fag.

Lysset trækker lange skygger

AF POUL BRASCHBOSTEDET SOLTOPPEN, FREDERIKSBERG

Når lysset trækker lange skygger for dig ...

Dengang du så dagens lys
skete der noget, uforudset
– som du nu helst vil sove fra

Livet er en selvfølge
og så er det menneskeskabt kompliceret
– så er det ikke lige til for dig

Mangler dit indres usikkerhed
varme og tryghed
– finder du den under dynevår

Når ensomheden larmer
mere end tosomhed
– kan du så bruge en pædagog?

Hjemmet er din borg
her finder du styrke
– selv når det er et fængsel

Når du er mest alene
med det hele
– er det alligevel godt med os andre

Du er on og off
som en lyskontakt
– gør nu ikke nat til din dag

Bruger du tid på tankespind
der ikke vil dig det godt
– kan vi tale om det og noget andet

Når du tænker det værste
og ønsker dig et andet sted
– hjælper vi dig helst på bedre tanker

... prøver vi at sprede lidt sol

Alle har studeret bedste hensigter
men det er nu engang bedst
– bare at være menneske

Selv med lysset famler vi os frem
når det ikke når frem
– til dit formørkede sind.

Når du skal vækkes til dåd
lokkes din motivations svage glød
– håber den blusser op

Når latteren forstummer
og angsten blomstrer
– har vi altid den gode relation

Sundhed i balance
bevægelse og god mad gør dig godt
– lad os tale, 'bruger du sukker?'

Ikke at ligge ned
op og stå
– livet har altid noget at byde på

'Jeg tænker på dig'
'Jeg vil dig, jeg er her'
– igen i morgen'

Ham Cat Stevens skrev en god sang
'Morning has broken...'
– vi tager den engang til

Vi kalder vores verden 'Soltoppen'
håb og mål, bærer af lysset
– vores vej må aldrig ligge i mørke.

UDGIVET AF SOCIALPÆDAGOGERNES LANDSFORBUND, JANUAR 2010

FOTO: COLOURBOX.COM

TRYK: SILKEBORG BOGTRYK